

Η επίδραση της φωτιάς στη φυτική ποικιλότητα ορεινών δασικών συστημάτων της Πελοποννήσου

Μαργαρίτα Αριανούτσου^{1*}, Αναστασία Χριστοπούλου¹, Δημήτρης Καζάνης², Γιάννης Κόκκορης¹,
Ιωάννης Μπαζός¹, Ηλίας Κυρούσης¹, Παναγιώτης Κωνσταντινίδης – Γεωργίου¹

¹ Τομέας Οικολογίας & Ταξινόμησης, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. E-mails: marianou@biol.uoa.gr, anchristo@biol.uoa.gr, ikokkori@biol.uoa.gr, ibazos@biol.uoa.gr, gpkonst@biol.uoa.gr

² Βοτανικό Μουσείο, Τομέας Οικολογίας & Ταξινόμησης, Τμήμα Βιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. E-mail: dkazanis@biol.uoa.gr

Οι πυρκαγιές του 2007 ήταν από τις σοβαρότερες των τελευταίων ετών, με τη συνολική έκταση των καμένων εκτάσεων να υπερβαίνει τα 270.000 εκτάρια. Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, η οποία διεξάγεται σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF Ελλάς), διερευνάται η επίδραση της φωτιάς σε ορεινά δασικά οικοσυστήματα της Πελοποννήσου, με έμφαση στο ρόλο των άκαυτων νησίδων στη διατήρηση της βιοποικιλότητας των δασών αυτών. Η έρευνα πραγματοποιείται σε δάση κωνοφόρων *Pinus nigra* J.F Arnold και *Abies cephalonica* Loudon στην περιοχή του Ταϊγέτου, καθώς και σε δάση φυλλοβόλων με *Quercus* spp. και *Castanea sativa* στην Αρκαδία.

Όσον αφορά στα κωνοφόρα είδη, η *Pinus nigra* παρουσιάζει ικανοποιητική φυσική αναγέννηση με διασπορά σπερμάτων από άκαυτες νησίδες ενώ η φυσική αναγέννηση της *Abies cephalonica* είναι πρακτικά μηδενική. Τα είδη των φυλλοβόλων δρυών που συγκροτούν τα δάση φυλλοβόλων αναγεννώνται μεταπυρικά σε ικανοποιητικό βαθμό αναβλαστάνοντας από οφθαλμούς που βρίσκονται επί του κορμού (επικορμικά) ή στο ανώτερο μέρος των ριζών. Ο βαθμός και ο τύπος αναγέννησης των δρυών φαίνεται να σχετίζεται με την κατά τόπους ένταση της φωτιάς και τα χαρακτηριστικά της κάθε θέσης.

Και οι τρεις τύποι οικοσυστημάτων παρουσιάζουν σημαντική φυσική αναγέννηση σε είδη του υπορόφου, των οποίων, τόσο η ποικιλότητα όσο και η αφθονία είναι υψηλότερες σε σχέση με τις άκαυτες νησίδες. Η κύρια αυξητική μορφή και στα τρία οικοσυστήματα είναι οι πόες. Όσον αφορά στη βιοτική μορφή επικρατούν τα θερόφυτα, ακολουθούμενα από τα ημικρυπτόφυτα, ενώ τα γεώφυτα είναι περισσότερο κοινά στα δρυοδάση και στα δάση Κεφαλληνιακής ελάτης. Τέλος, σε πειράματα ελέγχου της επίδρασης της έντασης της φωτιάς στην εδαφική τράπεζα σπερμάτων, διαπιστώθηκε ότι τα είδη του υπορόφου των δρυοδασών είναι περισσότερο ανθεκτικά στη δράση της φωτιάς, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα είδη των άλλων συστημάτων. Συμπεραίνεται πως μεταξύ των μελετηθέντων συστημάτων τα δρυοδάση είναι τα πλέον ανθεκτικά σε καθεστώς μη επαναλαμβανόμενων πυρκαγιών.